

Polska Agencja
Inwestycji i Handlu
Grupa PFR

Kanada

- prezentacja kraju i branż priorytetowych

Aleksandra Soroczyńska
Country Manager (Ameryka Północna)

Kanada – podstawowe informacje makroekonomiczne

Oficjalna nazwa Kanada

Oficjalny język angielski, francuski

Stolica Ottawa

Powierzchnia 9 976 140 km²

Liczba ludności 37,5 mln

Waluta
1 USD = 1,35 CAD
1 EUR = 1,53 CAD
1 CAD = 2,91 PLN

Stawki podatkowe
CIT 26,7%
PIT 20%-54%
VAT 13%*

Strefy czasowe
6: GMT-4, GTM-2:30, GTM-3,
GMT-5, GMT-6, GMT-7

PKB per capita 46 290 USD (2019)

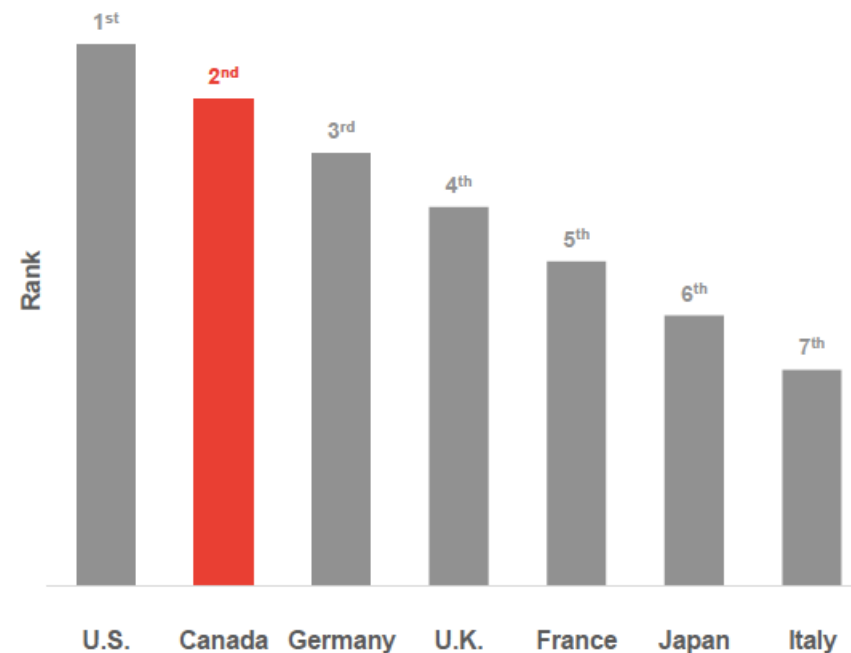

Kanada - Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

Kanada	Dane makroekonomiczne 2019
PKB	1 740 mld USD ↑
PKB per capita	46 290 USD ↑
Dynamika PKB	2,4% ↑
Bezrobocie	5,79% ↓
Inflacja	2,01% ↑
CPI	2,3% ↑
Import	326 mld USD – Polska: 2 108 mln CAD (+8,8%) - 2018
Export	377 mld USD - Polska: 744 mln CAD (+7,1%) - 2018
„Ranking Doing Business”	23
Członkostwo	G-20, G-7, USMCA, NATO, OECD
Średnie wynagrodzenie	39 962 USD (rocznie), 3 246 USD (miesięczne) ↑

Środowisko biznesowe G7

Ranking krajów dla okresu prognozy 2017-2021

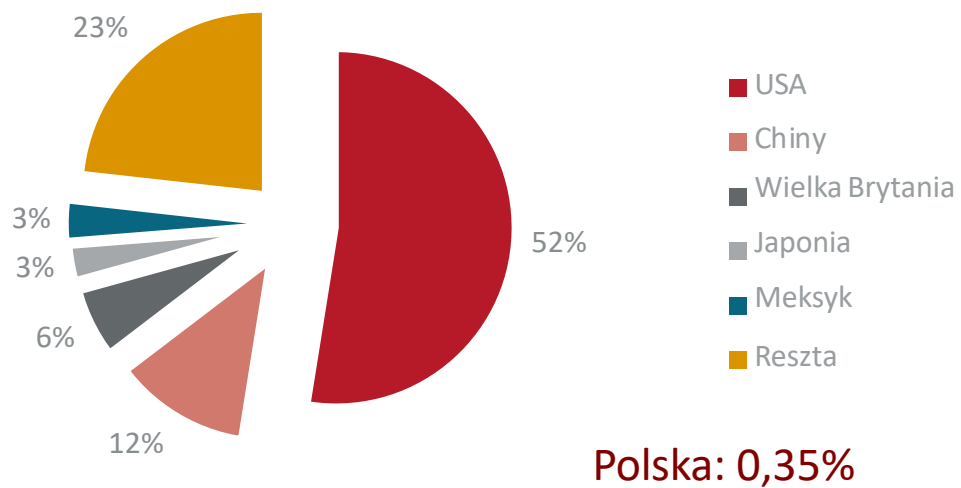

Kanada jest drugim najlepszym krajem w G7, jak i G20, jeśli chodzi o prowadzenie działalności gospodarczej w ciągu następujących pięciu lat; The Economist Intelligence Unit (EIU)

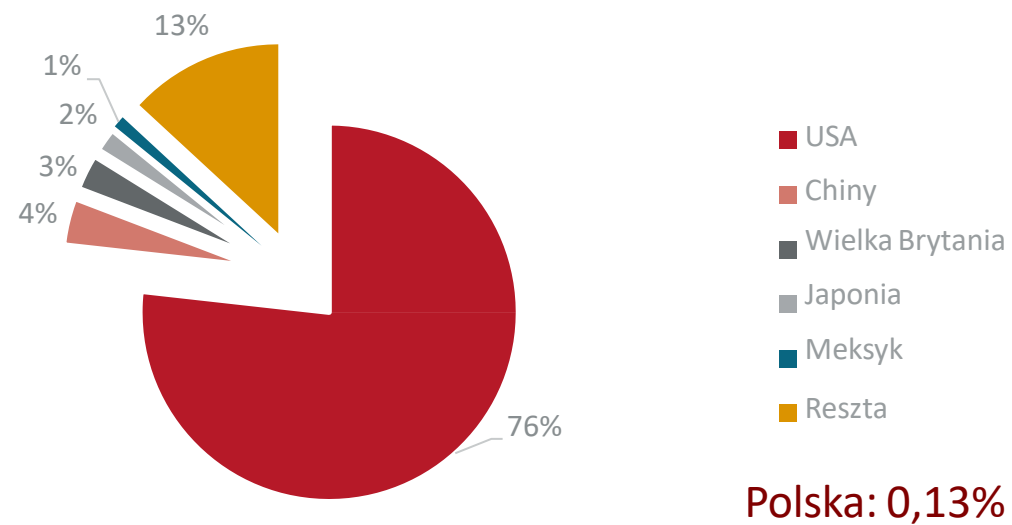

Kanada - Wymiana handlowa

Kanada - Import 2019

Kanada - Export 2019

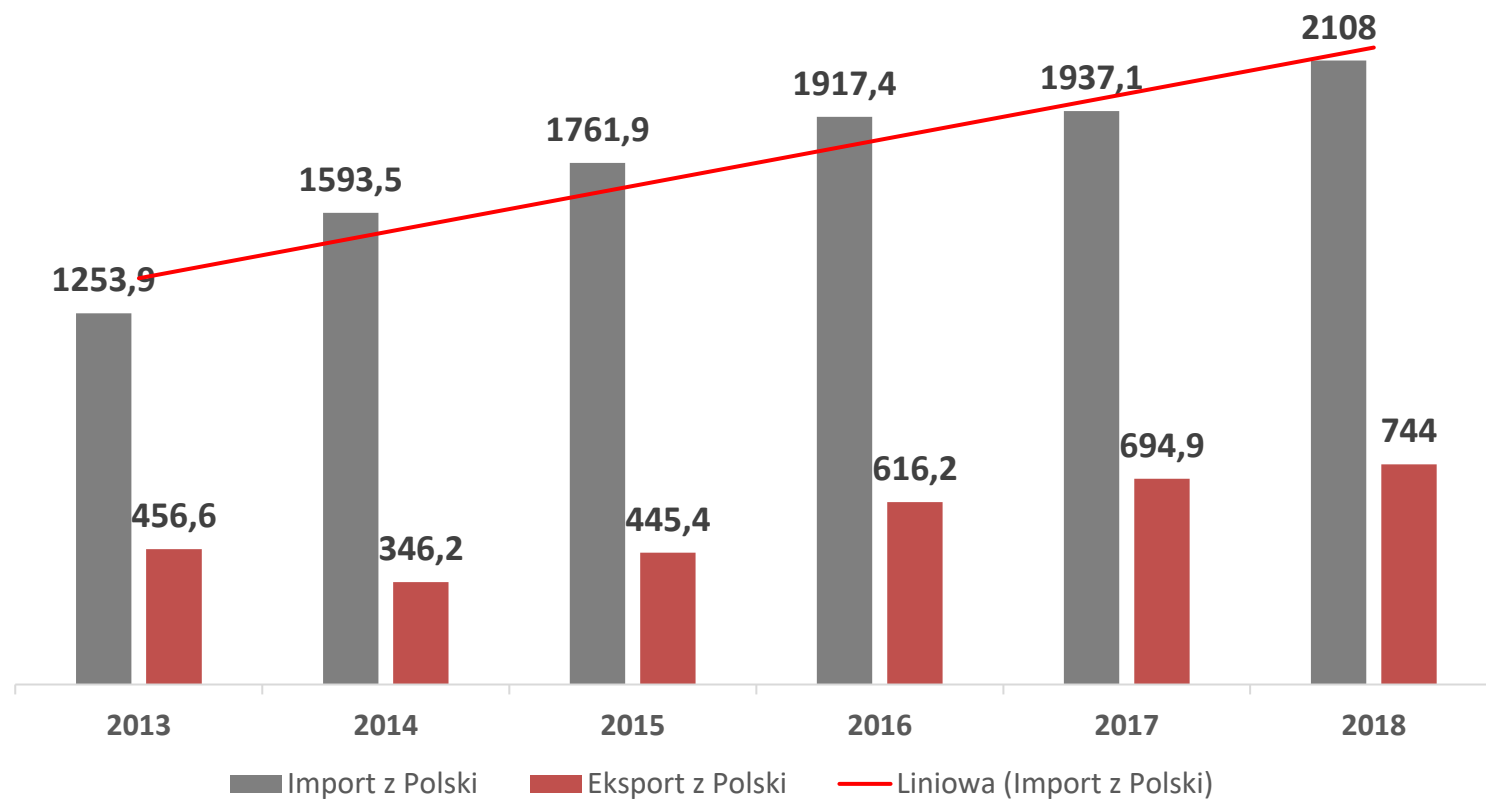

Kanada - Wymiana handlowa z Polska

Wymiana handlowa z Polską (mln CAD)

+59%

- Wynik wymiany handlowej w 2018 = + 2,8 mld CAD
- Kanada importuje z Polski więcej niż eksportuje
- Eksport do Polski rośnie szybciej niż import - 2017/2018
- Polski bilans w handlu z Kanadą wyniósł **1,364 mld CAD**
- Pozytywna prognoza na przyszłość → CETA

Dlaczego Kanada?

Konkurencyjny i bezpieczny rynek biznesowy

- Kanada zajmuje drugie miejsce w rankingu G20 i dziesiąte miejsce w dorocznym badaniu Forbes "Najlepsze kraje dla biznesu"
- Stabilność gospodarcza, społeczna i polityczna

Sektor bankowy i finansowy

- System bankowy zajmuje trzecie miejsce na świecie i jest najsilniejszy w G7
- Toronto jest drugim co do wielkości centrum finansowym w Ameryce Północnej i siódmym na świecie

Standard życia

- Kanada zajmuje pierwsze miejsce w rankingu G7 i czwarte wśród 34 krajów OECD pod względem poziomu życia (raport OECD 2016)
- Jedno z najbardziej wielokulturowych społeczeństw na świecie
- powszechna opieka medyczna

Wiele możliwości rynkowych

- Przedsiębiorstwa z siedzibą w Kanadzie mają dostęp do północnoamerykańskiego rynku, czyli blisko 500 milionów konsumentów o łącznym PKB 21 bilionów USD

Centrum akademickie

- Cztery uniwersytety w rankingu Top 100 ;
- Najlepsze szkoły zarządzania na świecie; Ivey, Queens i UofT (ranking Financial Times MBA 2017)
- Najwyższy poziom wykształcenia spośród państw OECD

Rządowe programy zachęt

- Jeden z najbardziej korzystnych programów zachęt podatkowych na świecie
- SR&ED; Połączone federalne i regionalne ulgi podatkowe na badania i rozwój; 2,9 mld CAD budżet w 2018
- Więcej kosztów kwalifikuje się do zachęt w zakresie R&D niż w USA

Bariery wejścia na rynek kanadyjski

- **Kraj o dużych odległościach** oraz specyfice **podziału na poszczególne prowincje**
- **Trudne jest wprowadzenie wyrobu do dużych sieci dystrybucyjnych** działających w Kanadzie
- **Funkcjonowanie monopolii państwowych**
- Inne niż w UE **wymogi dotyczące etykietowania i opakowania towarów**
- **Rynek zamknięty na import drobiu**, produktów drobiowych, a także wołowiny z Polski
- **Kontyngenty importowe** na niektóre towary rolno-spożywcze (nabiał, kukurydza cukrowa, pszenica zwyczajna)
- Regulacje techniczne i sanitarne, w tym różnice w standardach produktów żywnościowych
- Wyższe niż w UE **koszty reklamy i wprowadzenia na rynek nowego produktu**, a także koszty obsługi prawnej
- Polska jako „marka” mało znana ; słaba rozpoznawalność polskich przedsiębiorstw i towarów

CETA – szansa dla polskiego eksportu

Kompleksowa umowa gospodarczo-handlowa CETA weszła w życie 21 września 2017 r. - większość jej postanowień już obowiązuje!

- Eliminacja ceł : **CETA znosi około 98% ceł importowych między UE a Kanadą**
- Liberalizacja handlu usługami
- Dopuszczenie przedsiębiorstw UE do rynku kanadyjskich zamówień publicznych
- Zacieśnienie współpracy w zakresie regulacji
- Ochrona europejskich innowacji, artystów i produktów tradycyjnych (pochodzenia geograficznego)
- Ułatwienia w prowadzeniu działalności gospodarczej (np. przyspieszenie procedur uzyskiwania prawa do eksportu na rynek kanadyjski – szybka i prosta rejestracja w **systemie REX**)

Zarejestruj się w REX – bazie eksporterów Rejestracji dokonuje **Izba Administracji Skarbowej w Poznaniu**

CETA od wejścia w życie

Główne korzyści dla Twojego biznesu

- Poprzez wyeliminowanie opłat celnych umowa umożliwi polskim przedsiębiorstwom tańszy handel z Kanadą, a tym samym daje kanadyjskim przedsiębiorcom możliwość handlu w Europie
- Umowa oznacza również szansę uzyskania nowych partnerów handlowych, inwestycji, a także łatwiejszy dostęp do materiałów i części potrzebnych do produkcji Twoich towarów
- Dowiedz się więcej o tych i wielu innych korzyściach na stronie internetowej Komisji Europejskiej: www.ec.europa.eu lub skontaktuj się z **ZBH Toronto**

Branża budowlana w Kanadzie

Branża budowlana

- **7% kanadyjskiego PKB** - co stanowi ok. **280 mld CAD**
- Budownictwo to **5. pod względem wielkości pracodawca w Kanadzie**
- **Do 2024 r.** branża zatrudni ok. **322 tys. nowych pracowników** (wzrost o 7%)
- Na terenie Kanady istnieje ponad **368 tys. przedsiębiorstw budowlanych**
- Przeciętna kanadyjska firma budowlana to małe przedsiębiorstwo. W sektorze **usług mieszkaniowym prawie 70% firm zatrudnia mniej niż 5 pracowników**
- **Kanada importuje z Polski:** meble domowe, biurowe, wentylacje, ogrzewania, klimatyzacje i komercyjne urządzenia chłodnicze, urządzenia elektryczne wykorzystywane w branży budowlanej oraz kotły energetyczne i wymienniki ciepła

Branża budowlana

- Główny kanał dystrybucji to sieci handlowe wielkopowierzchniowych marketów budowlanych, tak znane „DIY”:

50% udziału w rynku

20% udziału w rynku

SNC Lavalin

- to największy kanadyjski koncern budowlano-inżynieryjny, który od kilkunastu lat obecny jest także na rynku Polskim

Największe kanadyjskie firmy budowlane

- SNC-Lavalin, PCL Constructors Inc., Aecon Group Inc., EllisDon, Leducor Group of Companies, Graham Group Ltd., Pomerleau Inc., Kiewit Canada Corp., Bird Construction, Stuart Olson

Branża budowlana – perspektywy dla polskich przedsiębiorców

- Rosnąca imigracja, szybki przyrost populacji Kanady, popyt na mieszkania, projekty poprawy oraz rozbudowy dotychczasowej infrastruktury, **zwiększają inwestycje w branży**
- Szerokie **plany inwestycyjne Kanady oraz duże i rosące zapotrzebowanie na materiały budowlane** oraz **CETA** (zerowe stawki celne) otwierają nowe szanse dla polskich producentów materiałów budowlanych, a w szczególności dla **producentów pokryć dachowych, podłóg drewnianych, płytek ceramicznych, okien i drzwi, a także mebli.**
- Kanadyjskie władze uruchomiły programy takie, **jak Investing in Canada Plan** czy **National Housing Strategy**, stymulujący rozwój mieszkalnictwa.
- **Rynek na zamówienia publiczne –infrastruktura**, rozwój w sektorach edukacji, opieki zdrowotnej i hotelarstwa-→ 16 mld/rok

Najważniejsze targi:

- **The Building Show:** Toronto
- **BUILDEX Vancouver:** Vancouver
- **The Canadian Furniture Show:** Toronto
- **P3 Council of Canada Conference** Toronto

Branża budowlana w Kanadzie

- Toronto ma ponad dwukrotnie więcej dźwigów budowlanych niż Chicago, cztery razy więcej niż San Francisco i prawie **pięć razy więcej niż Nowy Jorku**
- 86% dźwigów wykorzystywanych jest do budowy **budynków mieszkalnych** (zazwyczaj: condos) lub obiektów o mieszanym przeznaczeniu, które będą zawierać zarówno przestrzeń mieszkalną, jak i biurową/handlową
- Pozostałe 14% jest używanych do budowy obiektów komercyjnych oraz w sektorach edukacji, opieki zdrowotnej i hotelarstwa

Zródło: <http://assets.rlb.com/production/2018/07/31172537/July-2018-Crane-Index.pdf>

Branża rolno – spożywcza

- Import żywności do Kanady **systematycznie rośnie**. W **2017 r.** wyniósł **47,9 mld CAD** (wzrost o 1,8% - 2016 r.)
- Podstawowym partnerem handlowym oraz największym dostawcą żywności do Kanady są: **Stany Zjednoczone** (27,1 mld CAD), **Meksyk** (2,6 mld CAD), **Chiny** (1,5 mld CAD) , **Włochy** (1,2 mld CAD) oraz **Francja** (1 mld CAD)
- **Polski eksport żywności do Kanady** w ostatnich latach rośnie i w 2017 r. osiągnął wartość **132,8 mln CAD** odnotowując **wzrost o 6,8%** w stosunku do roku 2016
- **Kanada importuje z Polski:**
 - Czekoladę i wyroby zawierające kakao
 - Produkty z mięsa wieprzowego (puszkowane, mrożone)
 - Napoje bezalkoholowe, alkoholowe (wódka, piwo)
 - Różne przetwory spożywcze (kawa i herbata, sosy i przyprawy)
 - Mrożone warzywa i owoce
 - Przetwory ze zbóż i mąki

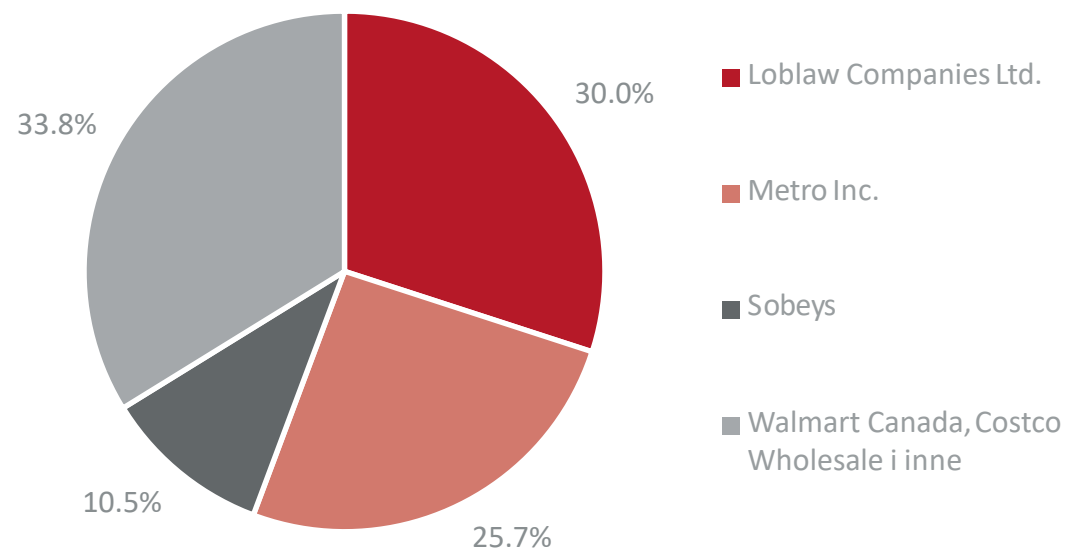

Branża rolno – spożywcza

- Kanadyjski rynek handlu żywnością jest wyceniany na ok 100 mld CAD
- **Rynek produktów etnicznych:** Kanada uznawana jest za najbardziej zróżnicowany kulturowo kraj zachodni; najwyższy odsetek imigrantów wśród krajów grupy G7
- **Polskie produkty cieszą się coraz większą popularnością na rynku kanadyjskim.** Najwięksi importerzy polskich produktów to: **Omega Food Importers (Ontario)** i **Tonsell (Quebec)**

Udział w kanadyjskim rynku sprzedaży produktów rolno-spożywczych w 2017 r.

Branża rolno – spożywcza: perspektywy dla polskich przedsiębiorców

Produkty rolne, w tym wino, które są produkowane i przetwarzane w UE i które są:

- Certyfikowane zgodnie z rozporządzeniem Rady UE
- Towarzyszy im certyfikat wydany przez organ kontroli UE lub jednostkę certyfikującą są uważane za równoważne z produktami które zostały wyprodukowane i przetworzone zgodnie z kanadyjskimi przepisami dotyczącymi produktów ekologicznych (OPR 2009)
- Produkty mogą być sprzedawane, oznakowane i reprezentowane w Kanadzie jako ekologiczne, w tym z logo kanadyjskiego produktu ekologicznego, a także z logo ekologicznym UE
- Ekologiczne produkty rolne produkowane w UE i certyfikowane w Europejskim Systemie Ekologicznym są akceptowane w Kanadzie jako ekologiczne bez dodatkowej certyfikacji
- Produktom ekologicznym wywożonym do Kanady musi towarzyszyć certyfikat ekologiczny wydany przez organ kontrolny UE
- Produkty ekologiczne eksportowane do Kanady muszą spełniać kanadyjskie wymagania dotyczące etykietowania.

Najważniejsze targi:
SIAL Canada
RC Show (HoReCa)

Branża ICT w Kanadzie

Branża ICT

- Jeden z najszybciej rozwijających się sektorów kanadyjskiej gospodarki:
- **4,3% PKB** - co stanowi **74,7 miliardów CAD** (2017 r.)
- Jeden z najbardziej lukratywnych sektorów pod względem płac w Kanadzie
- **39 tys. firm** - 89,2% tych firm należy do branży oprogramowania i usług komputerowych
- Składa się głównie z małych firm, z których ponad 33,5 tys. (85,6%) zatrudnia mniej niż 10 osób
- Przeznacza **najwięcej prywatnych środków na działalność badawczo-rozwojową (R&D)**, w 2016 r. wydatki te wyniosły 5,5 mld CAD
- **Kanada jest 3 na świecie** po USA i Japonii producentem gier komputerowych
- **Wysoki poziom innowacyjności** – na ok. 7 tys. kanadyjskich startupów duża część przypada na branżę IT / ICT;

Toronto - Waterloo Corridor jest integralną częścią **drugiego, co do wielkości w Ameryce Północnej klastra ICT/IT**

(Silicon Valley)

Branża ICT

Największe kanadyjskie firmy ICT:

- BCE Inc. (Bell Canada), TELUS, CGI, Rogers Communications, Celestica

Kanadyjskie firmy ICT działające w Polsce:

- CGI, Guest Tek Intl. Group Ltd, Vordik, OpenText, BlackBerry

Polskie firmy ICT działające w Kanadzie:

- **Asseco Group** - „Grupa Asseco” posiada pakiet kontrolny obecnej na kanadyjskim rynku izraelskiej grupy “Formula Systems”;
- **Comarch** - przedstawicielstwo firmy w Montrealu, QC;
- **Techland** – biuro “Digital Scapes Studio” Burnaby, BC;
- **LGBS Polska** – świadczy usługi na zasadzie outsourcingu w Kanadzie;
- **Medicalgorithmic** - umowa na dystrybucję i sprzedaż systemu do diagnostyki arytmii serca dla firmy m-Health Solutions (Burlington, ON)

Branża ICT

- Dla firm posiadających swoją filię w Kanadzie – programy rządowe wspierające innowacyjność: **Program Badań Naukowych i Eksperymentalnego Rozwoju (SR&ED)** - Federalne i prowincjonalne ulgi podatkowe w celu zachęcania firm do badań R&D w Kanadzie
- **Start-Up Visa** - Daje on zagranicznym przedsiębiorcom możliwość otrzymania stałego pobytu w Kanadzie oraz dostęp do grona partnerów, którzy ułatwią im poruszanie się po prawnych aspektach prowadzenia działalności w tym kraju
- **Najważniejsze targi:**
 - iTech
 - Collision
 - DX3Canada
 - Business Startup Show
 - FAN EXPO

Kanada a COVID-19

- Rząd Kanady nie ogłosił federalnego stanu wyjątkowego – każda prowincja decydowała samodzielnie
- 18 marca 2020 Rząd Federalny Kanady ogłosił „**COVID-19 Economic Response Plan**” zakładający 107 mld CAD bezpośredniego wsparcia finansowego i 55 mld CAD poprzez odroczenia podatkowe
- Dodatkowo programy dla przedsiębiorców: Canada Emergency Business Account Program, Small and Medium-sized Enterprise Loan and Guarantee, Business Credit Availability, Work-Sharing
- Bezrobocie w maju do 16% (w porównaniu z 13 % w kwietniu i 7,8 % w marcu)
- **Brak ograniczeń** w transporcie towarów do i z Kanady
- Zakaz wjazdu dla cudzoziemców do **21 lipca**
- Zamknięcie granicy Kanady z USA przedłużone zostaje do **21 lipca**
- Loty międzynarodowe przyjmują tylko 4 lotniska: Montreal, Toronto, Calgary i Vancouver.

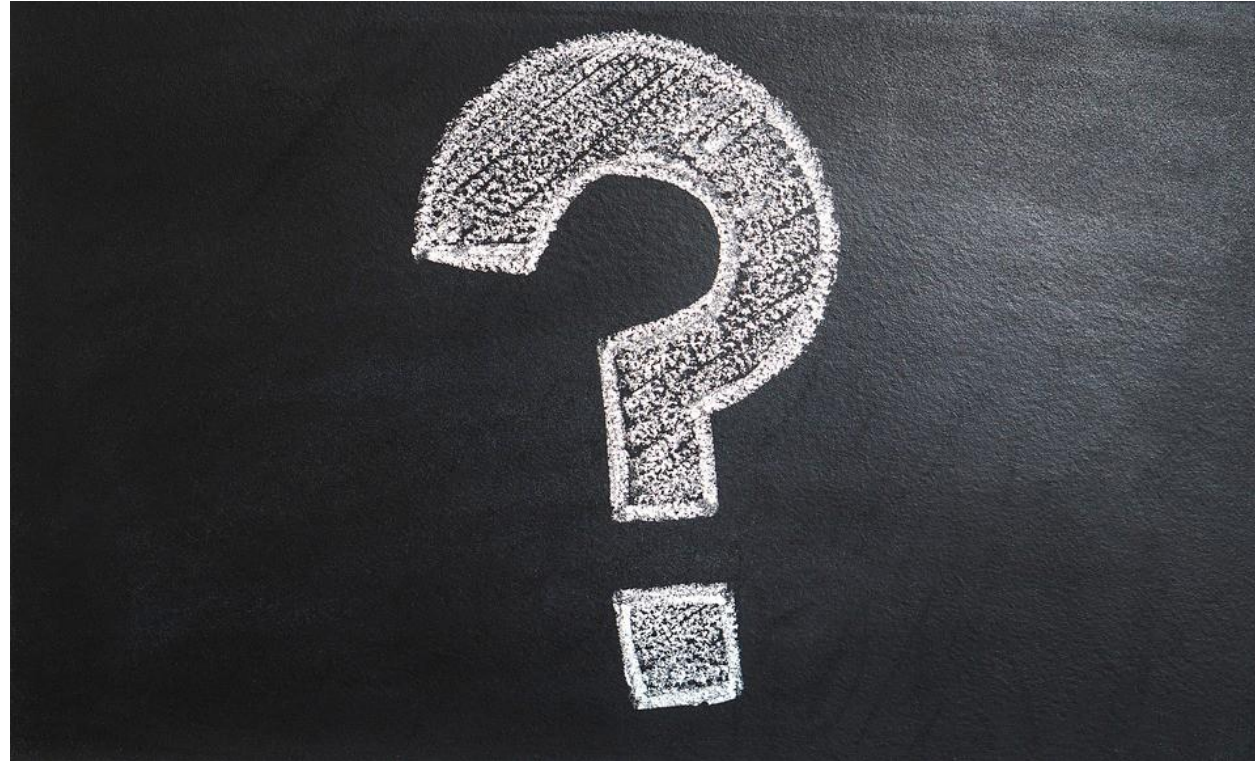

Możliwości eksportowe dla polskich przedsiębiorców:

- aplikacje do pracy zdalnej, IT, sektor gier, aplikacje na smartfony, nauka online, Telehealth
- korzystanie z e-commerce, sprzedaż przez Internet
- technologia druku 3d
- blockchain i AI, technologia 5G, robotyka, Internet Rzeczy, technologie usprawniające łańcuchy dostaw;
- rozwiązania w obrębie technologii wpisujących się w ideę „Smart City”
- majsterkowanie, urządzenie domu
- eksport żywności - pakowana żywność, żywność IQF, zboża, produkty ekologiczne, zboża i produkty zbożowe, produkty o okresie trwałości ponad 12 miesięcy, a także napoje spirytusowe.
- wieprzowina

Creative Commons CC0, źródło: Pixabay

Polska Agencja
Inwestycji i Handlu
Grupa PFR

Dziękuję

